

EDITORIAL

PIB POTENCIAL, UN CONCEPTE CLAU, PERÒ DIFÚS

Amb aquest número de maig del 2013, l'*Informe Mensual* de "la Caixa" inicia una nova marxa després de més de 33 anys de presència ininterrompuda com a observatori fidel de la realitat econòmica espanyola i internacional.

En aquesta nova etapa, l'*Informe Mensual* (IM) canvia en fons i en forma per tractar d'oferir a la societat un millor servei, adequat a les necessitats del moment, pel que fa als continguts, i a les potencialitats dels nous mitjans de comunicació, pel que fa al continent.

El nou IM reforça l'anàlisi de l'entorn econòmic i, en els Focus, examina cada mes algunes de les qüestions més candents. Els Focus pretenen il·lustrar i discutir amb un cert detall temes una mica més especialitzats, però importants, que complementen l'examen de l'evolució de les principals magnituds econòmiques i financeres i la presentació de les perspectives econòmiques.

L'anàlisi de la conjuntura és ara més sintètica. Mitjançant el tractament tipogràfic dels encapçalaments, es permet una lectura ràpida d'aquestes seccions, i les notes al marge, que complien, amb anterioritat, aquesta funció, s'utilitzen ara, seguint la coneguda màxima que, en moltes ocasions, una imatge val més que mil paraules, per incrementar l'ús de gràfics.

Els canvis de fons van acompanyats d'un nou format de l'Informe. La nova estructura, més modular, té com a objectiu facilitar la lectura de fragments aïllats sense sacrificar la unitat global.

Aquesta nova forma ha de permetre, en un futur molt proper, que la publicació en paper i, simultàniament, en format digital sigui més àgil i flexible i faciliti, així, l'ús de la publicació en la versió digital. La modularitat és, en aquest sentit, la clau.

En l'elaboració de l'IM, l'elecció del tema del Dossier és sempre una qüestió determinant. Per a aquest número, que és molt singular, el tema triat és especialment apropiat i oportú: el concepte de PIB potencial, les dificultats per mesurar-lo correctament i el seu impacte en el disseny i en l'execució de les polítiques econòmiques.

En aquesta ocasió, aquest Editorial no disposa ja d'espai per delinear o resumir les principals idees que es desgranen en el Dossier. No puc fer gaire més que recomanar-ne la lectura. Potser, per acabar, sí paga la pena ressenyar les dues idees centrals que m'han suggerit els articles.

La primera és que, en el marc de les enormes dificultats generades per la crisi econòmica, és important no perdre de vista els factors que determinen el potencial de creixement d'una economia. La millor manera d'orientar de forma correcta les imprescindibles reformes que cal adoptar a curt termini és tenir ben presents els objectius últims de la política econòmica i social i els factors clau que, a llarg termini, generen benestar i progrés.

La segona és que els economistes hem d'entonar, una vegada més, una nota d'humilitat. El concepte de PIB potencial té enormes repercussions en política econòmica, tant en la determinació del marge que disposen les polítiques fiscals i monetàries per adoptar un to més expansiu, com per jutjar la naturalesa estructural o cíclica dels desequilibris pressupostaris.

Per desgràcia, com ho mostren els articles d'aquest Dossier, malgrat els molts esforços de diverses generacions d'economistes, continuem tenint mesuraments molt imprecisos d'un concepte tan transcendental. De manera que, en termes pràctics, tota prudència és poca, i el gestor de la *res pública* farà bé si complementa l'examen dels grans agregats macroeconòmics (PIB, PIB potencial, diferencial de producció) amb una bona dosi de sentit comú i amb el coneixement pròxim de la realitat.

Jordi Gual
Economista en cap
30 d'abril de 2013